

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-487/23-A

Název	Základní umělecká škola Pštrossova
Sídlo	Pštrossova 202/15, Nové Město, 110 00 Praha 1
E-mail	skola@zus-pstrossova.cz
IČO	70832897
Identifikátor	600001814
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Jitka Sochová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	U Půjčovny 4, 110 00 Praha 1
Inspekční činnost na místě	27. 2. 2023 – 1. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola Pštrossova (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) poskytuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním oboru, ve kterém organizuje přípravné studium, základní studium I. a II. stupně (studijní zaměření hra na klavír, varhany, dechové, smyčcové, strunné nástroje a zpěv) a studium pro dospělé. V tanečním oboru je realizováno přípravné studium a základní studium I. stupně (studijní zaměření lidový a moderní tanec).

K 1. 9. 2022 došlo ke změně sídla školy a tím i ke změně jejího názvu. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 340 žáků, což představuje nejvyšší povolený počet žáků ve škole. Škola si dlouhodobě udržuje stabilní naplněnost a zájem o vzdělávací nabídku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2018 a v procesu řízení uplatňuje své zkušenosti získané při předchozím působení na pozici zástupkyně. Reálně stanovená koncepce vychází z potřeb školy a v oblasti vzdělávání se zaměřuje především na rozvoj schopností žáků, na podporu vnímání uměleckých hodnot a pozitivních zážitků z aktivního provozování umění. Její cíle se daří realizovat částečně, neboť není dostatečně zajištěna podpora všem žákům v oblasti kolektivní hry. Školní vzdělávací program (dále „ŠVP“) prošel ve školním roce 2021/2022 revizí a ověřováním nastavených strategií. Vedení školy věnovalo náležitou pozornost naplňování klíčových kompetencí a hodnocení kvality činností v procesu vzdělávání. Proběhla řada hospitací a vzájemných naslechlů pedagogů, které přispěly k inspiraci a posílení mezioborové spolupráce. Vyústily v konkrétní poznatky a doporučení ke zvýšení kvality výuky, avšak dostatečně nevedly k posílení povinné kolektivní výuky vzdělávací oblasti Hudební interpretace a tvorby (tj. komorní, souborové nebo orchestrální hry a zpěvu) určené především žákům vyšších ročníků. Předmět je nahrazen předmětem Kulturní praxe, který však svým obsahem zcela nenaplnuje požadavky kolektivní hry. Rovněž organizace vzdělávání v oblasti Receptce a reflexe hudby (tj. Hudební nauka na 1. stupni základního studia) není efektivní a nezajišťuje dostatečnou podporu žákům uvolněným z výuky.

Organizační struktura je vzhledem k velikosti školy účelně nastavena. Účinnost řízení posiluje ředitelka delegováním vymezených kompetencí na svou zástupkyni. Funkčním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, s níž projednává zásadní dokumenty, provozní a organizační záležitosti, avšak již méně oblastí týkající se průběhu a výsledků vzdělávání. Při řízení klade důraz především na kvalitní komunikaci mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu, což se pozitivně odráží na klimatu školy.

Personální podmínkám věnuje vedení školy odpovídající pozornost. V důsledku generační obměny se zvýšil počet pedagogických pracovníků, novým učitelům je poskytována podpora uvádějících učitelů. Vzdělávání k termínu inspekční činnosti zajišťovalo 28 pedagogů včetně ředitelky a její zástupkyně. Kvalifikovanost a aprobovanost pedagogického sboru je na velmi dobré úrovni. Svou profesní odbornost pedagogové dále upevňují absolvováním vzdělávacích akcí především v rámci svého oborového zaměření.

Materiální a finanční podmínky umožňují vzdělávání, avšak stávající prostorové podmínky neumožňují v plné míře realizovat kolektivní výuku komorní, souborové nebo orchestrální hry. Vzhledem k rekonstrukci hlavního sídla školy bylo vzdělávání v termínu inspekční činnosti realizováno v původním sídle školy v ulici U Půjčovny 4 a na dalších sedmi pronajatých místech v městské části Praha 1. Prostory na adrese U Půjčovny 4 jsou plně využity pro část výuky hudebního oboru (tři učebny a zázemí pro ředitelství a kancelář rovněž sloužící jako učebny), další část vzdělávání probíhá v sousedních budovách gymnázia a základní školy. Výuka tanečního oboru se uskutečňuje převážně ve školních tělocvičnách a v prostorách mateřských škol bez speciálních úprav a vybavení, k dispozici je klavír pro potřebu korepetice. ZUŠ nemá vlastní sál, avšak vytváří dostatek příležitostí k prezentaci žáků na veřejnosti. Stávající vybavení pro výuku je postačující a podle potřeb je udržován a obnovován fond hudebních nástrojů. Ve sledovaném období tří školních let bylo pořízeno základní digitální vybavení pro zajištění distanční výuky a vzhledem k provizorním

podmínkám jsou vynakládány finanční prostředky pouze na nezbytný výukový materiál a učební pomůcky. Škola zapůjčuje svým žákům potřebné hudební nástroje za symbolickou částku.

Stěžejními partnery školy jsou zákonní zástupci žáků a zřizovatel, který finančně zajišťuje náročnou rekonstrukci budoucího sídla školy. Neméně významná je bohatá spolupráce s okolními školami městské části Praha 1, s pražskými kulturními a jinými institucemi, pro které škola pořádá řadu hudebních projektů a tanečních vystoupení. Škola navázala spolupráci se základními uměleckými školami nejen v Praze, ale i z jiných regionů a realizuje s nimi společné nebo výměnné koncerty. Zapojováním žáků do různých projektů je podporován osobnostně sociální a kulturní rozvoj žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách individuální výuky hudebního oboru (hra na klavír, sólový zpěv) učitelé důsledně vedli žáky k upevňování správných návyků, systematicky rozvíjeli jejich technické a výrazové dovednosti a dbali na kvalitu úhozu a tvoření tónu. Volili vhodné metodické postupy, praktické prvky výuky propojovali s teorií a poskytovali dostatek podnětů včetně názorných ukázek pro dosažení cílového zvládnutí studovaných skladeb. Výběr repertoáru respektoval míru technické a muzikální vyspělosti žáků i jejich zájem. Náročnost studovaných skladeb a dosahované výsledky žáků vyšších ročníků včetně absolvujících dokládá velmi dobrou úroveň vzdělávání. Rovněž ve výuce hry na zobcovou flétnu a kytaru byly zvolené metody a formy práce účinné a vedly žáky k pokroku a dosažení stanoveného cíle. Nároky kladené na žáky respektovaly jejich individuální předpoklady a potřeby. Velmi dobře byla organizačně zvládnuta výuka dvou žáků se střídáním aktivní hry a aktivního poslechu. Pozitivně je hodnoceno vedení žáka k improvizacím dovednostem a využití doprovodné nahrávky. Ze strany pedagogů celkově převažovala snaha vést žáky k samostatnosti a s ohledem na věk také k formování vlastních názorů. V menší míře se také vyskytovalo závěrečné shrnutí výuky a její vyhodnocení společně s pedagogem a žákem. Kolektivní výuka hudební nauky byla dobře organizačně promyšlená. Ve skupině začínajících žáků byla vhodně rozvíjena většina oblastí recepce a reflexe hudby, učení bylo pestré, teoretické části byly účelně propojovány s praktickými činnostmi (pěvecké, rytmicko-pohybové s hrou na tělo nebo zařazena hra na Orffovy nástroje). Zajímavostí byl nácvik vlastní školní hymny, která symbolizuje sepětí žáků se školou. Ve výuce pokročilých žáků byl naopak kladen důraz na teoretické zvládnutí učiva se samostatnou prací žáků a menší mírou praktického procvičení. Vyučující respektovali tempo práce žáků a vhodně zařazovali relaxační činnosti. Výuku charakterizoval frontální způsob vhodně kombinovaný s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků.

V hospitované výuce přípravné taneční výchovy byly rozvíjeny základy pohybové techniky a současně posilováno hudební a prostorové cítění žáků. Vyučující vhodnými způsoby vedla žáky k získávání elementárních návyků a pohybových dovedností, k čemuž přispívala názorná ukázka správných postupů v celém průběhu sledované výuky. Střídání pestrých činností, pohybových her, hravých cvičení, včetně pohádkové dramatizace s rozdělením rolí, přispívaly k zaujetí žáků. Efektivitu výuky posílila spolupráce s korepeticí a doprovodný zpěv k tanci s vhodně volenými písněmi, které jsou dětem blízké.

Společným nedostatkem většiny zhlédnutých hodin byla absence didaktického závěru, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé v dostatečné míře nevedli žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých

vrstevníků podle předem daných kritérií, které by podpořilo jejich schopnost sebereflexe. Uvedené didaktické nedostatky přetrvávají od předchozí inspekční činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků vedení školy sleduje standardními způsoby. Informace získává průběžně od jednotlivých vyučujících, účastí na postupových nebo závěrečných zkouškách, třídních přehrávkách, koncertech a veřejných vystoupeních. V období distanční výuky (ve školním roce 2020/2021) ředitelka upustila od konání postupových zkoušek a žáci byli hodnoceni na základě celoroční práce. V případě potřeby je problematika vzdělávacích výsledků projednávána na úrovni sekcí hudebního oboru. Není zřejmé, zda je analyzována pololetní a závěrečná klasifikace. Ze záznamů z jednání pedagogických rad tato skutečnost nevyplývá. K informování rodičů o vzdělávacích výsledcích žáků hudebního oboru jsou využívány žakovské sešity, v tanečním oboru osobní či elektronické kontakty. Celkově většina žáků dosahuje velmi dobrého hodnocení, výrazně převážná část klasifikovaných žáků prospěla s vyznamenáním. Při případném zhoršení prospěchu informují vyučující vedení školy a konzultují situaci se zákonnými zástupci žáka, případně je přívou do výuky a dohodnou další postupy. Podle okolností je pak žákovi poskytována potřebná pomoc, například individuální péče ze strany vyučujících, rozvolnění učiva a zvolnění tempa výuky nebo případná změna studovaného nástroje či vyučujícího. Pro talentované žáky pedagogové rozšiřují repertoár a výuku nad běžný rámec, umožňují jim častější prezentaci, intenzivnější přípravu na vystoupení nebo soutěže, popř. k přijímacím zkouškám na školy uměleckého zaměření.

Škola vytváří podmínky pro četnou prezentaci výsledků žáků na veřejných koncertech a vystoupeních. ZUŠ pokračovala v činnosti i v době distanční výuky a prostřednictvím internetového portálu zveřejnila řadu nahrávek žáků vyšších ročníků a absolventů školy „Koncerty a vystoupení na distanc“ a několik videokoncertů z Bulharského kulturního institutu. Škola pořádá koncerty v pronajatých sálech např. v Českém muzeu hudby, v Lužickém semináři nebo Muzeu B. Smetany, účastní se hudebních festivalů a přehlídek např. ZUŠ open nebo Libeňské jaro mladých. Soubor Villanella, působící v rámci ZUŠ, zaměřený na hudbu renezanse, má za sebou řadu vystoupení na hradech a zámcích ČR. Žáci zapojení do komorní a souborové hry tak získávají znalosti a dovednosti v oblasti kolektivní interpretace, přidanou hodnotou je možnost poznání historicky zajímavých míst, což podporuje rozvoj kulturních a uměleckých kompetencí vytyčených ve vzdělávacím programu.

Účast v soutěžích a přehlídkách škola využívá jako vhodnou příležitost k získání zkušeností talentovaných žáků. Ve sledovaném období byli žáci úspěšní např. v sólovém zpěvu. Škola o úspěších svých žáků informuje na internetových stránkách.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo k řadě zásadních změn ve vedení školy, změně názvu a sídla organizace. Sídlo školy prochází rozsáhlou rekonstrukcí. V důsledku postupné generační obměny se zvýšil počet pedagogických pracovníků.

Silné stránky

- přetrvává zájem žáků o studium, škola si udržuje stabilní naplněnost
- cílené vedení žáků k vnímání kulturních hodnot a rozvoji uměleckých kompetencí
- vytváření podmínek pro prezentaci výsledků žáků na koncertech a tanečních vystoupení
- četná spolupráce s okolními školami a institucemi městské části Praha 1 a pořádání společných projektů se školami stejného typu

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- limitující prostorové podmínky pro vzdělávání v důsledku probíhající rekonstrukce školy neumožňují širší nabídku komorní, souborové nebo orchestrální hry a hudební nauky
- předmět Kulturní praxe zcela dostatečně nenaplnuje vzdělávací obsah a pojetí kolektivní výuky Hudební interpretace a tvorby
- škola dostatečně nestanovila náhradní způsob výuky žáků uvolněných z předmětu Hudební nauka
- nižší míra využívání didaktických závěrů vyučovacích hodin
- nadále přetrvává menší zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- rozšířit nabídku komorní, souborové nebo orchestrální hry pro všechny žáky určených ročníků a zařadit tyto předměty mezi povinné
- v případě uvolnění žáka z pravidelné docházky do předmětu Hudební nauka stanovit náhradní způsob výuky
- didakticky využívat závěry vyučovacích hodin
- posílit funkce sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků ve výuce

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecká škola Pštrossova s účinností od 1. 4. 2011 ze dne 17. 2. 2011
2. Změna zřizovací listiny, týkající se změny názvu a sídla příspěvkové organizace s účinností od 1. 9. 2022 ze dne 29. 11. 2021
3. Aktuální výpis z rejstříku škol a školských zařízení

4. Výpis správního řízení – uvedení změny názvu školy ze dne 8. 2. 2022, čj. MŠMT-1415/2022-4
5. Jmenovací dekret ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2018, čj. MHMP 1131964/2018 ze dne 20. 7. 2018
6. Školní vzdělávací program ZUŠ Pštrossova s platností od 1.9.2022
7. Školní řád s účinností od 1.9. 2022
8. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2022/2023 k termínu inspekce
9. Výběr třídních knih pro individuální a kolektivní výuku vedených ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekce
10. Školní matrika vedená k termínu inspekce
11. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
12. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel/ředitelka školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

MgA. Naděžda Ostřanská, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.